

กฎหมายล้มละลาย

การบรรยายครั้งที่ ๑๐

โดย อาจารย์ ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำ

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

วันอังคารที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕

ณ เนติบัณฑิตยสภา

ขั้นตอนการดำเนินคดีล้มละลาย

๑. การยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอ (ม.๕,๑๐,๘๒,๘๘)
๒. คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือยกฟ้องหรือยกคำร้องขอ (ม.๑๔,๘๔)
๓. วันนัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ (ม.๑๐๔-๑๐๖, ๑๐๘)
๔. วันนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก (ม.๓๑, ๓๖)
(พิจารณาคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย) (ม. ๔๕-๖๐)
๕. การนัดไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผย (ม.๔๒)
๖. คำพิพากษาให้ล้มละลาย (ม.๖๑)
๗. วิธีการที่จะหลุดพ้นจากการล้มละลาย: ประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย (ม.๖๓) ปลดจากล้มละลาย (ม.๖๗/๑,๗๑, ๘๑/๑) และการยกเลิกการล้มละลาย (ม. ๑๓๕)

การขอรับชำระหนี้

ม. ๒๓) เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด จห. ในมูลหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อจพท. (ม.๒๓)+๕๑)

เจ้าหนี้จะดำเนินการแจ้งการประเมินตามวิธีการที่กำหนดไว้ในป.รัชฎากรเพื่อเรียกให้จพท. ของลห. ชำระภาษีธุรกิจเฉพาะที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หาได้ไม่ (๔๖๖๓/๔๕)

- แม้จะเป็นจห. ตามคำพิพากษา (๓๓๘๕/๕๓) หรือเป็นจห. ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ในระหว่างพิจารณาก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๕๒/๒๕๕๘

- อย่างไรก็ตาม การบังคับโทษปรับไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้เหมือนหนี้เงินทางแพ่ง
- การชำระเงินค่าปรับหรือการบังคับโทษปรับเป็นการใช้อำนาจรัฐเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยศาลและพนักงานอัยการเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายเพื่อให้จำเลยที่ ๑ ชำระค่าปรับตามที่บัญญัติไว้ในป.อ. ม.๒๘ โดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อจพท. เช่นเดียวกับหนี้เงินในคดีแพ่ง ไม่อยู่ในบังคับของพรบ.ล้มฯ ซึ่งผู้ร้องจะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้

(ข้อสอบเนติ สมัย ๗๒ ข้อ ก. สอบ ๑๖ ศ.ค. ๒๕๖๓)

๑. วิธีการขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย

๑.๑ กรณีเป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่ใช่หนี้เงิน: จห. ต้องแจ้งให้จพท.ปฏิบัติตามสัญญาอันแทน ลห.ตามม. ๒๒(๑) + ม. ๑๒๒ + ๘๒ [ไม่อยู่ภายใต้บังคับ ม. ๑๔๕]

เช่น การโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินตามคำพิพากษา (๕๗๘๕/๓๓)
การที่เจ้าหนี้อ้างสิทธิตามสัญญาเช่า ขอให้ลูกหนี้ทำสัญญาเช่าและจดทะเบียนการเช่าเป็นเวลา ๑๕ ปี (๓๗๘๘/๔๘)

๑.๒ กรณีเป็นหนี้เงิน (อ่าน ม.๕๑)

- จห.ผู้เป็นจก.ที่ฟ้องคดีล้มละลายเองก็ต้องปฏิบัติเหมือนกับจห.ทั่วไป
- ม. ๒๘ หากโฆษณาคำสั่งไม่ตรงกัน การนับวันต้องนับวันโฆษณาในฉบับหลัง และคำว่า “โฆษณา” ตามม. ๕๑ นั้น หมายถึงวันที่มีการเผยแพร่หนังสือออกไปยังสาธารณชน (๘๘๒/๓๕ และ ๔๔/๔๕) [ปัจจุบัน + ม. ๑๔๘/๑] [ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) ๓/๑๑/๖๓ อ้าง ฎ.๓๕๘/๒๕๖๖]
- **Real time advertisement** การโฆษณาในทันทีทันใดที่ศาลล้มมีคำสั่ง เพราะผลทางกฎหมายมีผลทันทีที่ศาลสั่ง
- จห.จะรู้หรือไม่รู้เรื่องการประกาศโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด จะสุจริตหรือไม่สุจริต ก็ไม่ได้รับค.คุ้มครองจากกม.ทั้งสิ้น

(๑๐๒๔๕/๕๓) : ม.๑๗๓ ว.สอง:ปวิพ ม. ๒๓:ม. ๕๑/๑

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๕/๒๕๖๓ (ม.๕๑/๑)

ผู้ร้องเป็นชาวต่างประเทศมีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่มี
ตัวแทนในประเทศไทย ประกอบกับช่วงเวลาที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่
ทั้งหลายยื่นคำขอรับชำระหนี้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย
นับว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถยื่นคำขอรับชำระ
หนี้ภายใน ๒ เดือน นับแต่วัน โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ
เจ้าเลยทั้งสองเด็ดขาดได้ ทั้งเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดเริ่ม
คลี่คลาย ผู้ร้องก็ได้รับดำเนินการมอบอำนาจให้ อ. ยื่นคำขอรับ
ชำระหนี้ทันที กรณีมีเหตุอันสมควรให้ผู้ร้องยื่นคำขอรับชำระ
หนี้เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑/๑

ฎ. ๘๐๖/๓๘, ๖๐๘๔/๔๘ และ ๔๓๕๓/๕๓

- ถ้าจห.คนใดไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตาม ม.๕๑ แล้ว จห.คนนั้นเป็นอันหมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จาก กองทส.ของ ลห.ในคดีล้มละลาย และแม้ภายหลัง ลห.จะหลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายแล้ว จห. ที่ไม่ได้ขอรับชำระหนี้ไว้แต่แรกจะมาฟ้องร้องอีกก็ไม่ได้

อย่างไรก็ตาม มีข้อยกเว้นอยู่ ๕ ประการ

๑. ถ้าไม่ใช้หนี้เงินก็ไม่อยู่ในบังคับของ ม. ๕๑ ให้แจ้งจพท.ตาม ม. ๒๒ (๑) การแจ้งให้จพท.ปฏิบัติตามสัญญาไม่อยู่ในกรอบเวลาของ ม. ๕๑ แจ้งเมื่อไหร่ก็ได้ภายในอายุความ
๒. เรื่องการระนองหนี้ ม. ๕๖ ประกอบ ม. ๗๗ (๑) และ (๒) และ ม. ๗๗ (๑) และ (๒) : ลูกหนี้หรือบุคคลล้มละลายจะต้องรับผิดชอบโดยไม่ต้องคำนึงว่า จห.ทั้งสองประเภทนั้นได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ตามม. ๕๑ หรือไม่
๓. เจ้าหนี้มีประกันตาม ม.๕๕ บัญญัติว่า เจ้าหนี้มีประกันจะไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ก็ได้

อย่างไรก็ตาม มีข้อยกเว้นอยู่ ๕ ประการ (ต่อ)

๔. เรื่องการหักกลบลบหนี้ในคดีล้มละลายตามม. ๑๐๒ ไม่ได้อยู่ในบังคับของม. ๘๑ [ข้อสอบเนติ สมัย ๗๓]

๕. เรื่องยกเลิกการล้มละลาย: ม. ๑๓๕ (๑)(๒) และ ๑๓๖ หนี้สินทุกชนิดที่มีอยู่ก่อนฟ้อง แม้ห.จะมีได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ลห.ก็ไม่หลุดพ้นจากหนี้สิน เจ้าหนี้ก็ยังมีสิทธิที่จะฟ้องลูกหนี้เกี่ยวกับหนี้สินนั้นเป็นคดีล้มละลายคดีใหม่หรือคดีแพ่งธรรมดาอีกได้

(๑๓๐๓-๑๓๐๔/๐๖ (ประชุมใหญ่));

หนี้ของจก.ย่อมกลับสภาพเป็นหนี้ที่สมบูรณ์อันทำให้จก.ซึ่งเป็นจก.ตามคำพิพากษามีสิทธิที่จะบังคับคดีแก่จำเลยได้ (๒๕๐๒/๕๒)

ประเด็นข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับ ม. ๕๑

- การขอแก้ไขคำขอรับชำระหนี้ที่ได้ยื่นไว้แล้ว จะต้องเพิ่มเติมภายในเวลา ๒ เดือน ตาม ม. ๕๑ ไม่นำ ปวิพ.ม.๑๗๕,๑๘๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (๑๒๓๗/๓๒ และ ๑๐๗๗๗/๕๘)
- จห.อยู่นอกราชอาณาจักรตาม ม.๕๑ หมายถึง ทั้งจห.ที่เป็นคนไทยและต่างประเทศ แต่ได้อยู่นอกราชอาณาจักรในขณะที่มีการประกาศโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ส่วนสัญชาติของเจ้าหนี้หรือสถานที่ที่หนี้เกิดขึ้นไม่เป็นข้อสำคัญ (๒๒๒๕/๒๑ และ ๒๑๑๐/๔๐)
- แม้เป็นจห.อยู่นอกราชอาณาจักร แต่มิใช่เป็นบทบังคับว่า จพท.จะต้องขยายกำหนดเวลาให้เสมอไป (๑๓๗๔/๕๘)

ประเด็นข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับ ม. ๕๑

- ถ้าจ.รายใดไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตาม ม.๕๑ แล้ว จะเสียสิทธิเฉพาะจากลูกหนี้ที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่มีได้ทำให้หนี้ระงับไป ไม่เสียสิทธิในการฟ้องลห. รวมคนอื่นหรือผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองที่มีได้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดด้วย

(ดู ป.พ.พ. ม. ๖๕๘; ฎ.๒๕๔/๐๓);

ฎ.๕๓๓๕/๕๑ ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ๕ ก.พ. ๕๗)

การขอรับชำระหนี้ (ต่อ):

เหตุในการขยายระยะเวลาขึ้นคำขอรับชำระหนี้ตามกฎหมาย

ม. ๕๑/๑; ม. ๕๒

- ต้องพิจารณา ม.๑๕ และ ๑๐๕ (๓) ประกอบ
(๓๖๑/๑๑ โรงเรียนอนุบาล และ ๖๕๓๕/๓๔)
- เจ้าของที่แท้จริงมี ๒ ทางเลือก คือ ต้องร้องขั้คดีทรัพย์ตาม ม. ๑๕๘
หรืออาจจะมายื่นคำขอรับชำระหนี้ตาม ม. ๕๒
- ม. ๑๑๕
- ม. ๑๒๒ + ม. ๒๒(๑) เช่น สิทธิตามส.จะชื้อจะขาย (๒๖๓๔/๓๕)

ม. ๕๓ คู่ ม. ๒๕ และ ๒๒ (๓) ประกอบ

การขอรับชำระหนี้ (ต่อ)

ม. ๕๓ คู่ ม. ๒๕ ประกอบ: ศาลฎีกาแปลความว่าเป็นดุลพินิจของจพท. ที่จะเชื่อว่าคดีที่ค้างพิจารณาหรือไม่ก็ได้

- ผู้ร้องยื่นฟ้องจล.กับพวกเป็นคดีแพ่ง ระหว่างพิจารณาศาลได้มีคำสั่ง พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด จพท.ยื่นคำแถลงต่อศาลในคดีแพ่งว่า จพท. ไม่ขอเชื่อว่าคดีแทนจล. ขอให้จำหน่ายคดีเฉพาะจำเลย ผู้ร้อง แถลงคัดค้าน ขอให้ดำเนินคดีต่อไป ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการ พิเคราะห์ต่อไปตามคำคัดค้านของผู้ร้อง ย่อมมีผลเท่ากับศาล ไม่อนุญาตตามคำแถลงของจพท. กรณีดังกล่าวย่อมถือได้ว่าจพท. ได้เชื่อว่าคดีแทนจล.แล้ว (๑๕๑๖/๓๔)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๖๔/๒๕๕๓

- ...การที่ศาลเห็นว่าเจ้าหน้าที่เพ็ญทราบบว่าจำเลยที่ ๒ ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และพ้นกำหนดเวลาที่ จห.จะขอรับชำระหนี้แล้ว การจำหน่ายคดีในส่วนของ จล. ๒ จะทำให้จห.ได้รับความเสียหาย จึงให้ยกคำร้องที่ไม่ประสงค์จะเข้าว่าคดีแทนจำเลยที่ ๒ ของจพท. เสีย มีผลเท่ากับว่าจพท. ได้เข้ามาว่าคดีแทนจำเลยที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๕ แล้ว...

เงื่อนไขหรือคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ที่จะมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้

(ม.๕๔) พิจารณา ม. ๒๔ ประกอบ

- หนี้เกิดได้จากทั้งนิติกรรมและนิติเหตุ
- มีปัญหาว่า หลังจากที่ถูกหนี้ถูกพท.ในคดีล้มแล้ว ถ้ามีหนี้ที่เกิดขึ้นโดยนิติเหตุซึ่งถูกหนี้ต้องรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่เหล่านั้นจะทำอย่างไร?
- ปัญหานี้เกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเป็นเจ้าของที่ดิน ทรัพย์ที่ยึดขายไม่ได้จนกว่าศาลจะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แต่เจ้าของที่ดินมีภาระที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ตามพรบ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๕ (เดิม) มาตรา ๗ กรุงเทพมหานครมีอำนาจแจ้งให้จพท.ชำระภาษีบำรุงท้องที่แทนลูกหนี้ (ลูกหนี้แม้จะถูกพิทักษ์ทรัพย์ก็ไม่ได้รับยกเว้นที่จะไม่ต้องเสียภาษี) (๒๔๕๕/๓๓) 16

เงื่อนไขหรือคุณสมบัติของเจ้าหนี้ ที่จะมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ (ม.๕๔) (ต่อ)

- จพท.ต้องเอาเงินในกองทส.ชำระหนี้ภายในเต็ม ๑๐๐%
- การเกิดขึ้น โดยผลของกฎหมายเช่นนี้เป็นอำนาจของจพท.จะต้องดำเนินการแทนลูกหนี้ เมื่อจพท. ดำเนินการโต้แย้งสิทธิของจก. เกี่ยวกับภายในรายนี้ โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องให้รับผิดชอบได้ (๓๓๔/๒๕๓๔)
- หนี้ละเมิด: แม้หากการกระทำของลูกหนี้จะเป็นการละเมิดต่อโจทก์ แต่หนี้ดังกล่าวก็เกิดขึ้นภายหลังที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว โจทก์ไม่อาจนำมายื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายตาม ม. ๒๗, ๕๑ และ ๕๔ โจทก์ชอบที่จะฟ้องลูกหนี้เป็นจำเลยโดยตรง จก.จะฟ้องจพท.เป็นจล.แทนลูกหนี้หาได้ไม่ (๔๘๕๑/๔๕)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๔๐๕-๓๔๐๗/๒๕๕๔

(ข้อสอบสมัย ๖๖)

ศาลล้มมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ ล. ๑ เด็ดขาด โดยหาได้มี
บทกฎหมายใดบัญญัติว่าลูกจ้างของลูกหนี้หมดสิทธิที่จะทำงาน
ให้ลูกหนี้ต่อไปไม่ แม้ค่าจ้างค้างจ่าย สิ้นจ้างแทนการบอกกล่าว
ล่วงหน้า และค่าชดเชยที่กฎหมายแรงงานบังคับให้จำเลยที่ ๑
ต้องจ่ายให้ โจทก์ทั้งสามจะเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นหลังจากศาลมีคำสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์ของ ล. ๑ เด็ดขาด และไม่อาจขอรับชำระหนี้ได้
จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้จัดการทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ จึงมีหน้าที่
ต้องเอาเงินของจำเลยที่ ๑ จ่ายแทนจำเลยที่ ๑ โจทก์ทั้งสามย่อมมี
อำนาจฟ้องจำเลยทั้งสอง

ข้อสอบ สมัย ๖๖: ศาลล้มมีคำสั่งพทของบริษัทอุคมสินทรัพย์ จำกัด ลูกหนี้ได้ขาดเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่นายคำลูกจ้างยังคงทำงานที่บริษัทลูกหนี้ตลอดมาจนถึงวันที่ ๓๑ พ.ค. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่จพท.ของลูกหนี้บอกเลิกการจ้าง ต่อมานายคำยื่นคำร้องต่อจพท. ขอให้ชำระค่าจ้างค้างจ่ายของเดือนม.ค. ถึง พ.ค. ๒๕๕๕ รวม ๕ เดือน เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท จพท.สอบสวนแล้วมีคำสั่งว่า ลูกหนี้ถูกพทคข. ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธ.ค. ๕๔ ย่อมหมดอำนาจที่จะดำเนินกิจการของตนอีกต่อไป นายคำหมดสิทธิที่จะทำงานให้ลูกหนี้ อีกทั้งค่าจ้างค้างจ่ายดังกล่าวเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ จึงไม่อาจนำมาขอรับชำระหนี้ได้ ให้ยกคำร้องของนายคำ

ให้วินิจฉัยว่า คำสั่งของจพท.ดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ

การที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทลูกหนี้เด็ดขาดทำให้ลห. หมดอำนาจที่จะดำเนินกิจการของตนเองอีกต่อไป แต่เจพท. ของลห. ย่อมมีอำนาจที่จะจัดการหรือกระทำการที่จำเป็นเพื่อให้ กิจการของลห. ที่ค้างอยู่เสร็จสิ้นไปตามม. ๒๒ (๑) และ ๒๔ โดยหาได้มีบทกฎหมายใดบัญญัติว่าลูกจ้างของลห. หมดสิทธิที่จะทำงานให้ลห. ซึ่งเป็นนายจ้างต่อไปไม่ แม้ค่าจ้างค้างจ่าย ดังกล่าวจะเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ อันไม่อาจขอรับชำระหนี้ตาม ม. ๕๑ และ ๕๔ ได้ก็ตาม... →

ธงคำตอบ (ต่อ)

การที่นายดำยังคงทำงานที่บริษัท ลห.หลังจากลห.ถูกพิทักษ์
ทรัพย์ได้ขาดอีกนาน ๕ เดือน จนถึงวันที่จพท.บอกเลิกการจ้าง
เมื่อ จพท. เป็นผู้จัดการกิจการและทรัพย์สินแทนลูกหนี้ แล้วมี
หนี้ตามกฎหมายที่ต้องจ่ายเกิดขึ้น จพท.จึงมีหน้าที่ต้องเอาเงินจาก
กองทรัพย์สินของลห.ชำระค่าจ้างค้างจ่ายแก่นายดำ ดังนั้น
คำสั่งของจพท.ที่ยกคำร้องของนายดำจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(ฎ.๓๔๐๕-๓๔๐๗/๕๔)

เงื่อนไขหรือคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ ที่จะมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ (ม.๕๔)

- ประเด็นเช็คลงวันที่ล่วงหน้า ถ้าได้มีการส่งจ่ายเช็คและส่งมอบให้แก่จ.ก่อนที่ลห.จะถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ถือได้ว่ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ลห.รับเงินไปและมอบเช็คลงวันที่ล่วงหน้า (๘๖๕/๑๐ (ประชุมใหญ่))
- ประเด็นหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งตัดสินหลังวันพิทักษ์ทรัพย์ แต่คำพิพากษานั้นได้แสดงถึงมูลหนี้เดิมอยู่แล้วว่าเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ย่อมถือได้ว่าหนี้ตามคำพิพากษาเกิดก่อน (๑๓๘๔/๒๕ (ประชุมใหญ่)) + ค่าฤชาธรรมเนียม [หน้า ๒๑๑-๒๑๓]

- ป.วิ.พ. มาตรา ๑๖๑ ให้คู่ความฝ่ายที่แพ้คดีเป็นผู้รับผิดชอบในชั้นที่สุดสำหรับค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง
- เพราะฉะนั้นเมื่อศาลมีคำพิพากษา วรรคสุดท้ายของคำพิพากษาจะมีถ้อยคำว่า ...กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทน โจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ...
- ความรับผิดชอบเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๖๑ เกิดขึ้นในวันที่ศาลมีคำพิพากษา เมื่อศาลพิพากษาหลังจากลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมส่วนนี้ก็นำมาขอรับชำระไม่ได้ (๕๓๐๒/๓๓)

ถ้าหนี้นั้นเข้าเงื่อนไขของม. ๕๔(๑) หรือ (๒) ก็นำมาขอรับชำระหนี้ไม่ได้

- หนี้ที่ฟ้องร้องบังคับเป็นคดีแพ่งไม่ได้ก็นำมาขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายไม่ได้ เช่น การเช่าอสังหาริมทรัพย์ (ปพพ.ม.๕๓๘) กู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไป (ม.๖๕๓) คำประกัน (ม.๖๘๐ ว.สอง)
- ศ.ฎีกาวินิจฉัยว่าหนี้ที่ขาดอายุความแล้วนำมาขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายไม่ได้ตาม ม. ๕๔ (๑) (๓๑/๒๒ และ ๑๘๒๒/๖๐)
- สำหรับชั้นขอรับชำระหนี้ตาม ม.๕๔ แม้ลูกหนี้ไม่ได้ให้การต่อสู้ในชั้นพิจารณาคดีล้มละลายก็ยังมีสิทธิยกขึ้นต่อสู้ในชั้นตรวจคำขอรับชำระหนี้ตามม.๑๐๔ (เดิม) หรือชั้นพิจารณาและทำความเข้าใจคำขอรับชำระหนี้ตามม.๑๐๕ (เดิม) ได้ จพท.เองก็ต่อสู้แทนลห. โดยอาศัยอำนาจตามม.๒๒(๓), ๑๐๕ (เดิม) เสนอศาลให้ยกคำขอรับชำระหนี้ได้เช่นเดียวกัน (๒๐๐๓/๒๕๒๘ (ประชุมใหญ่) และ ๓๕๖๐/๒๕๔๖)

- หนีตามคำพิพากษาที่ล่วงเลยระยะเวลาบังคับคดีตาม ป.วิ.พ. ม. ๒๗๑ (เดิม) ต้องห้ามมิให้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตาม ม. ๕๑ (๑๖๑๕/๓๔)
- ถ้าวางฟ้องคดีแพ่งหรือคดีล้มก็ทำให้อายุความสะดุดหยุดลง ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความตาม ม.๑๕๓/๑๕ ไม่ต้องห้ามตาม ม. ๕๔(๑) (๕๓๕๘/๕๘, ๔๐๕๐/๒๕๖๖)

ม.๕๔ (๒)

คำอธิบาย กฎหมายล้มละลาย

พิมพ์ครั้งที่

๙

- การดำเนินคดีล้มละลาย
- กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้รวมทั้งลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑)

ชีพ จุลมนต์

อดีตประธานศาลฎีกา

ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ภาษาอังกฤษ สำหรับ นักกฎหมาย

English for Lawyers

สำหรับนิสิตนักศึกษาจากกฎหมายทุกระดับรวมทั้งชั้นเนติบัณฑิตและ
ผู้เตรียมตัวสอบเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการ
ผู้ช่วยทุกสนาม

ดร.กนก จุลมนต์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา
ดร.สุรชาติพิทย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

คำนำ

(พิมพ์ครั้งที่ 6)

การพิมพ์ครั้งที่ 6 ผู้เขียนทั้งสองได้เพิ่มเติมเนื้อหา ได้แก่

- 1) ข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 77 (สอบวันที่ 6 เมษายน 2568)
- 2) ข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 76 (สอบวันที่ 7 เมษายน 2567)
- 3) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 6 กรกฎาคม 2568)
- 4) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 5) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 6) ข้อสอบการอ่านจับใจความผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 7) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 3 พฤศจิกายน 2567)
- 8) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 3 พฤศจิกายน 2567)
- 9) ข้อสอบการอ่านจับใจความผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 16 มิถุนายน 2567)
- 10) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 16 มิถุนายน 2567)
- 11) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 2 มีนาคม 2567)

ทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาเดิมจากการพิมพ์ครั้งก่อนด้วย

ผู้เขียนทั้งสองคนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายที่มีส่วนช่วยให้นิติกร นักศึกษา และผู้เตรียมตัวสอบวิชาภาษาอังกฤษในสนามต่างๆ สามารถทำคะแนนสอบข้อนี้ได้ดีและสอบผ่านการสอบคัดเลือกหรือการทดสอบความรู้ในสนามต่างๆ ตามที่ผู้ใช้หนังสือเล่มนี้ตั้งเป้าหมายไว้

ดร.กนก จุลมนต์ และ ดร.สุธาทิพย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล
28 พฤศจิกายน 2568

ร้านจำหน่ายหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๑. ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา <https://bookstore.thethaibar.or.th>

๒. ร้านหนังสือกฎหมาย by the content

<https://www.facebook.com/tclawbook>

๓. ร้านหนังสือ Attorney285

<https://www.facebook.com/share/1CxymwW3xH/?mibextid=wwXIfr>

๔. ร้านปณรัชช <https://www.facebook.com/pn.rach.ch.pn.rach.ch>

๕. ร้านอินเตอร์บุ๊ก อยู่ในโรงอาหารศาลรัชดา (ใต้อาคารจอดรถ)

<https://www.facebook.com/inter.bks>

ร้านที่ ๒ และ ๓ วางขายบน Shopee มีส่วนลดเพิ่มเติม